

Mgr. Marcin Lipnicki

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

'Moedertje...zal onze Lieve Heer mij in den Hemel eene echte viool geven?' Vertaalproblematiek van de gekozen Nederlandse vertalingen van Janko Muzykant door Henryk Sienkiewicz

Henryk Sienkiewicz wordt gerekend tot de populairste Poolse auteurs van de eeuwwisseling van de negentiende en twintigste eeuw. Enkele van zijn werken zijn ook in het Nederlands vertaald. Een van zijn bekendste werken wereldwijd is de roman *Quo Vadis*. Maar in Polen beginnen de jongste lezers, vooral op de basisschool, hun avontuur met Sienkiewicz' oeuvre in de vorm van zijn korte prozaverhalen. De bedoeling van zulke vormen is altijd duidelijk: een voorbeeld stellen van goed gedrag, opvoeden en onderwijzen.

Janko Muzykant behoorde onlangs tot een van de verplichte verhalen die de Poolse leerlingen moesten lezen tijdens hun lessen Pools. Het kort verhaal was (en nog steeds is) dus redelijk goed gekend door de Poolse lezer. De Nederlandse lezer kreeg ook kans om met het verhaal kennis te maken. De eerste Nederlandse vertaling van *Janko Muzykant* verscheen in 1894 in *Bataviaasch Handelsblad*. Een paar dagen later, ook in 1894, verscheen het verhaal als feuilleton in het *Soerabajaasch Handelsblad*. De nieuwe vertaling kwam in 1897 in *Recht voor allen* uit. De laatste vertaling verscheen in het najaar van 1897 in *Het Nieuws van den Dag: kleine courant*.

In mijn bijdrage wil ik deze vier vertalingen analyseren en met elkaar vergelijken. De vertaalkeuzes die de vertalers hebben gemaakt en de manier waarop zij omgingen met de Poolse negentiende-eeuwse woordenschat en realiteit zijn een interessant onderzoeksonderwerp.